

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2007 1972	Doknr.: 78
Mottatt: 19 FEB 2008 MP/SDD	
Saksbehandler: RFE	Arkiv: 751
Kjenn:	Avskrift:

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 15.02.2008

Ny lov om dyrevelferd - høringsuttalelse

Denne høringsuttalelsen sendes på vegne av Nortura, Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund, Kjøttindustriens Fellesforening og Animalia, herunder Helsetjenesten for svin, Helsetjenesten for sau og Helsetjenesten for fjørfe. I denne høringsuttalelsen vil begrepet organisasjonene bli brukt som fellesbetegnelse for de ovenfor nevnte høringsinstansene.

Generelle kommentarer:

Vi mener at lovforslaget hovedsakelig er godt utformet og gjennomarbeidet, og at mange av endringsforslagene er riktige og ønsket, og i tråd med internasjonal utvikling og ny kunnskap på området. Vi har allikevel noen kommentarer til forarbeidet og forslaget til ny lov om dyrevelferd.

På generelt grunnlag vil vi påpeke at dyrevelferd omfattes av EØS-avtalen. EUs tekniske forordninger er minimumskrav og det gis ofte muligheter for å ha strengere nasjonale regler på enkelte bestemmelser. EUs tekniske forordninger skal imidlertid oppdateres etter hvert som det kommer vitenskapelige anbefalinger. Vitenskapsbasert kunnskap bør være grunnlaget også for det norske regelverket som omfatter dyrevelferd. Vi ser derfor ingen grunn til å ha særskilte nasjonale bestemmelser med mindre norske myndigheter ikke finner tekniske forordninger dekkende på enkelte områder. Nasjonale særforordninger kan bidra til å øke kostnadsforskjellene mellom norsk og europeisk kjøttindustri ytterligere, og medføre en svekking av konkurranseevnen for norsk kjøttproduksjon.

Organisasjonene ser positivt på at tilsynsmyndighetene gis et utvidet spekter av sanksjonsmuligheter, men mener at det bør være én sentral klageinstans for vedtak fattet av tilsynsmyndigheten.

Kommentarer til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget:

§ 5 Varsling

Organisasjonene støtter forslaget om en generell varslingsplikt, og vi vil også ta ansvar for at dette ansvaret tydeliggjøres internt i bransjen.

Tidlig varsling er viktig for å forebygge lidelse hos dyra og unngå alvorlige dyretragedier. Nærstående personer og helsepersonell vil i mange tilfeller være nærmest til å fatte mistanke om svikt i dyreholdet. Vi mener derfor at disse gruppene ikke bør unntas fra varslingsplikten. Helsepersonell kan varsle Mattilsynet eller politiet uten å oppgi personlige eller helsemessige opplysninger. Videre kan varsling fra nærstående personer bidra til å redusere alvorlighetsgraden av en evt. lovovertrødelse og dermed på sikt også være

positivt for de impliserte partene. Det må imidlertid skilles mellom plikt til varsling og utlevering av ytterligere informasjon.

§ 6 Kompetanse og ansvar

Organisasjonene støtter forslaget om krav til kompetanse.

§ 8 Driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger

Det er positivt at utstyr m.m. er utprøvd før det blir kommersielt tilgjengelig. Det er imidlertid viktig at dette ikke blir til hinder for at nye driftssystemer kan tas i bruk innen rimelig tid.

Vi forutsetter at et slikt ansvar for utprøving gjelder produsenter og tilbydere av utstyr, og ikke den enkelte produsent/virksomhet annet enn i tilfeller der metoder, utstyr m.v. brukes på en vesentlig annen måte eller i en vesentlig annen sammenheng enn det som er vanlig praksis.

Det bør fastsettes noen kriterier for hva en slik utprøving skal omfatte. Videre bør metoder, utstyr m.v. som benyttes eller er utprøvd i andre land kunne tas i bruk i Norge uten ytterligere utprøving. Det forventes å komme regelverk på dette området i EU og at evt. godkjenninger m.m. også vil gjelde for bruk i Norge.

§ 9 Medisinsk og kirurgisk behandling

Det må inntil man har gode alternativer fortsatt være tillatt å kastrere hanngris med bedøvelse. Vi forutsetter at dette er politisk avklart gjennom behandlingen av statsbudsjettet for 2008.

Det har vært gjort og gjøres et omfattende forskningsarbeid for å finne gode løsninger når det gjelder alternativer til kirurgisk kastrering av hanngris. Dette arbeidet er imidlertid ennå ikke i mål, og kastrering av hanngris er fortsatt nødvendig i norsk svineproduksjon. Dersom fortsatt kirurgisk kastrering av gris vil kreve forskriftsfesting slik det fremgår av høringsnotatet, må slik forskrift gis samtidig med at loven trer i kraft.

Såkalt immunkastrering kan bli tilgjengelig i Norge som et alternativ til kirurgisk kastrering av hanngris. Denne metoden anses av mange å være et godt alternativ ut i fra dyrevelferdsmessige hensyn. Metoden er imidlertid ikke omtalt i høringsnotatet, og det synes noe uklart om denne metoden vil være tillatt ut i fra ordlyden i lovforslaget.

Dersom man anser immunkastrering som en medisinsk behandling som endrer dyrets funksjon vil den, slik vi forstår lovforslaget, ikke være tillatt i henhold til § 9, første ledd. Videre går det fram av høringsnotatet s. 74 at man i begrepet operative inngrep også inkluderer injeksjoner (noe som for øvrig synes å være en annen bruk av begrepet enn i lov om dyrehelsepersonell). Operative inngrep er i henhold til lovforslagets § 9 andre ledd, kun tillatt ut i fra hensynet til dyrets helse, og ikke av bruksmessige hensyn. Basert på dette synes det som om immunkastrering vil være i strid med lovforslaget.

Det er derfor behov for at immunkastrering vurderes og omtales nærmere i kommentarene til § 9.

§ 12 Avliving

Kravet om bedøvelse før eller samtidig med avlivningen er svært viktig av hensyn til dyras velferd.

Det fremgår av høringsnotatet at det ikke vurderes som aktuelt å gjøre unntak fra dette kravet i forbindelse med rituell (religiøs) slakting av produksjonsdyr, og at det ikke skal gis anledning til å dispensere fra kravet om bedøving forut for blodtapping ved avlivning av hest, storfe, småfe, gris, fjørfe, kanin og tamrein. Det er etter vårt syn svært viktig at dette fastholdes.

Det åpnes allikevel for mulighet for at det i forskrifts form kan gjøres unntak fra hele bestemmelsen i andre ledd der bedøving omtales. Dette med bakgrunn i at det på noen områder, for eksempel ved avliving av brisling i midlertidig steng, ikke er mulig å etterleve kravet om bedøving. Denne begrunnelsen er ikke tilstrekkelig for å gi en fullstendig åpning for unntak.

For å innskrenke adgangen til å gjøre unntak for rituell (religiøs) slakting av produksjonsdyr, foreslår vi derfor å flytte siste setning i andre ledd til et nytt tredje ledd og gjøre en tilføyelse:

*Det skal sikres at dyret er dødt, om nødvendig ved avblødning.
Avblødning skal kun skje etter forutgående bedøving.*

og at det altså ikke gis mulighet for å dispensere fra dette leddet.

Ordet *umiddelbart* (2. ledd, 4. linje) er upresist og gir rom for tolkninger. Det som er viktig av hensyn til dyras velferd er at dyret er bedøvd helt fram til avlivningen er gjennomført. Det foreslås derfor å endre ordlyden til:

Etter at dyret er bedøvd skal det avlives så raskt som mulig, slik at dyret er dødt før bevissthet inntreer.

§ 16 Merking, presentasjon, reklame og markedsføring, § 17 Sporbarhet, § 18 Omsetning m.v. av produkter fra dyr

Felles kommentar for §§ 16 – 18:

Lovforslaget omfatter også produkter fra dyr. Dette er nytt. Vi støtter intensjonene bak §§ 16 – 18 om å unngå villedende merking, markedsføring m.m. også når det gjelder forhold som angår dyrevelferd. Dette er viktig blant annet for å gi forbrukerne riktig informasjon og å sikre at det stilles sammenlignbare krav til norskproduserte og importerte produkter fra dyr.

Tilsvarende forhold er imidlertid i stor grad også regulert i annet regelverk, eksempelvis Matloven. Det bør derfor vurderes om det er hensiktsmessig å ha bestemmelser om produkter fra dyr også i lov om dyrevelferd, eller om formålet å sikre god dyrevelferd kan reguleres tilstrekkelig gjennom annen lovgivning som gjelder produkter fra dyr.

§ 23 Tilsyn stell og fôring

Vi vil påpeke at utnyttelse av utmarksbeite er svært viktig for fortsatt produksjon av norsk lammekjøtt. Forholdene må legges til rette for at utmarksbeite kan benyttes til slik kjøttproduksjon også i framtida, uten at det medfører store lidelser for beitedyra. Det er videre svært viktig med forutsigbarhet i forvaltningen på dette området.

§ 31 Avgift og gebyr

Det bør ikke være gebyr på tilsyn med levende dyrs velferd. Slikt tilsyn bør finansieres på andre måter enn ved at den enkelte dyreholder ilegges gebyrer.

Det bør heller ikke være gebyrer på søknader om tillatelse til bruk av dyr i undervisning.

§ 36 Straff, § 37 Forenklet forelegg

Organisasjonene støtter at tilsynsmyndighetene gis et utvidet spekter av sanksjonsmuligheter.

Det er positivt at det gis hjemmel for bruk av forenklet forelegg / bøter ved mindre alvorlige overtredelser.

§ 32 Tilsyn og vedtak

Når det gjelder organisering av forvaltningen, mener organisasjonene at det er riktig å legge tilsyn og vedtak på samme sted. Dette bør være hos Mattilsynet, og dagens modell med dyrevernemnder bør avvikles.

Dette med bakgrunn i at:

- Dagens forvaltningsmodell der Dyrevernemndene og Mattilsynet har parallell kompetanse er uryddig.
- Ordningen med Dyrevernemnder har i mange områder fungert dårlig, og det har vært stilt beskjedne krav til medlemmenes kunnskap om dyr og dyrehold.
- Det finnes i dag utfyllende forskrifter om hold av produksjonsdyr og behovet for lekmannsskjønn er dermed redusert.
- Det er ikke behov for en spesiell forvaltningsmodell på dette samfunnsområdet.

Det er imidlertid viktig at det sikres at tilsynsmyndigheten har gode kunnskaper om dyrevelferd og om moderne husdyrproduksjon, og at dette arbeidet gis tilstrekkelige ressurser.

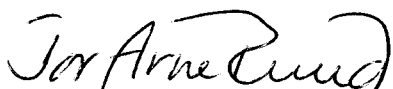
§ 34 Forbud mot aktiviteter omfattet av loven

Organisasjonene støtter forslaget om at tilsynsmyndigheten gis rett til å frata en person retten til å ha dyr. Det bør imidlertid være én sentral klageinstans for slike vedtak. Dette vil redusere risikoen for ulik behandling og styrke rettsikkerheten.

§ 38 Etablering av dataregistre

Allerede etablerte registre bør benyttes i størst mulig grad. Dette for å spare husdyrholdere for ytterligere/ parallelt registreringsarbeid. Ressursene bør brukes på å heve kvaliteten på allerede eksisterende systemer, heller enn på etablering av nye. Vi forutsetter at det tas hensyn til dette i e- sporingsprosjektet og arbeidet med grunndataregistrene.

På vegne av Nortura, Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund, Kjøttindustriens Fellesforening og Animalia.

Tor Arne Ruud,
Direktør, Animalia

Lisbeth Hektoen
Veterinær, Animalia -
Helsetjenesten for sau